

Потенціал шкільного курсу географії у проведенні національно-патріотичного виховання учнів

«Краса рідного краю – це джерело любові до Батьківщини. Розуміння і відчуття величі, могутності батьківщини приходить до людини поступово і має своїми витоками красу»

В.О. Сухомлинський

Шкільні навчальні предмети в своєму змісті мають величезний виховний і розвиваючий потенціал, що дозволяє вчителю ефективно реалізовувати цільові установки «Концепції національно-патріотичного виховання дітей та молоді» прийнятої в 2015 році.

Зокрема в «Методичних рекомендаціях щодо національно-патріотичного виховання у загальноосвітніх навчальних закладах» відзначається, що «Шкільна географія відіграє значну роль у вихованні патріотизму підростаючого покоління. Патріотичне виховання – виховання засобами шкільної географії людини-громадянина, людини-патріота, основними рисами якої є національна самосвідомість, почуття любові до своєї Батьківщини, шанобливе ставлення до народних традицій, звичаїв, обрядів, як ланки, що визначає духовну єдність поколінь, почуття громадянської й соціальної відповідальності, бажання поліпшити умови життя в рідній місцевості».

Реалізація завдання виховання патріотизму залежить від особистості вчителя, що відрізняється високорозвиненим гуманітарним, патріотичним мисленням, вміє будувати ділові, педагогічно доцільні відносини зі школярами, знаходити з ними спільну мову. У методичній стороні викладання географії відіграє важливу роль різноманітності способів викладу матеріалу патріотичної спрямованості.

Географія – це навчальний предмет, що формує в учнів систему комплексних соціально-орієнтованих знань про Землю як про планету. Але разом з тим цей навчальний предмет про закономірності розвитку природи, про особливості, динаміку та територіальних наслідків головних природних, екологічних, соціально-економічних та інших процесів, що протікають в географічному просторі. На уроках географії, необхідно акцентувати увагу на інформації про внесок в світову науку українських вчених.

Особливістю впровадження «Концепції національно-патріотичного виховання дітей та молоді» на уроках географії у 2019-2020 н. р. буде відзначення таких ювілеїв:

- 145 років від дня народження Василя Олексійовича Біднова (1874-1935), українського історика, краєзнавця, архітектора, бібліографа;
- 210 років від дня народження Єгора Петровича Ковалевського (1809-1868), українського географа-мандрівника, геолога, письменника, дипломата
- 150 років від дня народження Євгена Володимировича Оппоківа (1869-1938), українського гідролога, гідрогеолога, меліоратора, вченого, одного із засновників вітчизняної гідрології
- 100 років від дня народження Бориса Онисимовича Тимощука (1919-2003), українського археолога, краєзнавця, історика;
- 125 років від дня народження Анатолія Володимировича Огієвського (1894-1952), українського гідролога, одного із основоположників гідрологічної школи в Україні;
- 120 років від дня народження Миколи Федоровича Комарницького (1899-1984), українського краєзнавця, літературознавця, журналіста;
- 160 років від дня народження Михайла Дмитровича Сидоренка (1859-1927), українського геолога, петрографа, мінералога.

Величезну роль географія відіграє у вихованні національно-патріотичних почуттів, гордості за свою Батьківщину, почуттів поваги до інших народів, різних країн належить фізичній і економічній географії. Кожна тема, кожний урок містять політико-виховну інформацію, усвідомлене сприйняття якої учнями сприяє переконаності – кращого місця, ніж рідний дім немає у цілому світі. Національно-патріотичному вихованню сприяє весь

процес навчання географії, адже цей предмет має виключно широкі можливості для організації патріотичного виховання.

Значна частина курсу географії розглядає Україну як об'єкт вивчення. І якщо у 8 класі наголос робиться на красу і різноманітність природи України, її багатства і необхідність захисту, то в 9 класі показуються економічні та соціальні зв'язки між групами людей в нашій країні, необхідність тісної взаємодії, бо при втраті одного компонента руйнується вся система. Вивчення курсу географії України володіє найбільшим виховним потенціалом. Серед головних завдань курсу – створення образу рідного краю.